

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 310

гр. Смолян, 23.06.2022 г.

**ОКРЪЖЕН СЪД – СМОЛЯН, ПЪРВИ ВЪЗЗИВЕН ГРАЖДАНСКИ
СЪСТАВ**, в закрито заседание на двадесет и трети юни през две хиляди
двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Тоничка Д. Кисьова

Членове: Мария Ан. Славчева
Крум Б. Гечев

като разгледа докладваното от Тоничка Д. Кисьова Въззивно частно
гражданско дело № 20225400500180 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл.274,ал.1,т.2 във вр. с чл.121 от ГПК.

Постъпила е частна жалба с вх.№ 1029/19.04.2022г., изпратена по куриер на 18.04.2022г. от „ЛОГИ СПЕД” ООД, ЕИК 147134808 чрез пълномощника му адв. П. З. срещу Определение № 56/17.03.2022г., постановено по гр.д. № 20225410100015г. по описа на РС Девин, в частта му, с която е отхвърлено възражението му за местна неподсъдност на делото на РС-Девин. Излагат се доводи, че неправилно районният съд е приел за неоснователно възражението на ответното дружество за прилагане разпоредбите на чл.105 и чл.108 ал.1 от ГПК, като е посочил, че основанието на иска произтича от сключен между ищеца и ответното дружество спедиционен договор, съгласно чл.361 ТЗ, по който ищецът има качеството на потребител по смисъла на §13 т.1 от ДР на ЗЗП, поради което приложима е разпоредбата на чл.113 от ГПК, която дерогира общата норма на чл. 105 от ГПК. Сочи се, че делото е образувано пред РС-Девин на 18.01.2022г., поради което следва да намери приложение редакцията на чл.113 от ГПК (обн. В ДВ бр. 65/2018г. в сила от 07.08.2018г.), с която отпада специалната изборна подсъдност в полза на потребителите и се въвежда задължителна подсъдност по спорове повдигнати от или срещу потребителите. С извършената промяна в процесуалната норма от законодателя, подсъдността по чл.113 ГПК става абсолютна процесуална предпоставка за надлежно упражняване на правото на иск, за която съдът, съобразно законодателното изменение, следи служебно до определен краен срок - приключване на първото съдебно заседание по делото. В този смисъл, вмененото на съда задължение - да следи служебно за подсъдността по чл.113 ГПК, налага извършване на преценка от съда на качеството на ищеца като "потребител". Понятието "потребител" по смисъла на член 2, буква „б“ от Директива 93/13 има обективен характер, което налага националният съд, с оглед на всички обстоятелства по делото и на всички доказателства да провери дали съответната страна по договора може да бъде квалифицирана като "потребител" по смисъла на същата директива, за да се приложи подсъдността по чл.113 ГПК, в който смисъл е ТР от 23.02.2022г., постановено по тълк.д. №3/2019г. на ОСГТК на ВКС, Определение № 1195 от 12.03.2019 е. на ОС - Благоевград по в. ч. гр. д. № 98/2019 г.; Определение № 260758 от 6.11.2020 г. на ОС - Бургас по в. ч. гр. д. №

2402/2020 г. Доколкото разпоредбата на чл. 113 от ГПК е специална спрямо тази на чл. 105 и чл. 108, ал. 1 от ГПК, то на първо място следва да бъде преценено наличието на предпоставките на тази специална норма, т.е. дали се касае до потребителски иск и има ли ищецът качеството потребител. Несъмнено ищецът ще има качеството потребител, в случай че между него и ответното дружество има сключен спедиционен договор. За да се установи обаче наличието на такъв, съдът е задължен да извърши преценка на всички обстоятелства и доказателства по делото, въз основа на които да обоснове приложението на чл. 113 ГПК. В случая, съдът не е посочил въз основа на кои доказателства от делото прави извод за наличие на сключен между ищеца и ответното дружество спедиционен договор, след като по делото липсват доказателства, от които може да се направи обоснован извод за такъв договор. Твърди се, че в резултат на неизвършената, съобразно изискванията на процесуалните правила, преценка на всички доказателства по делото, съдът е извел неправилна фактическа констатация за наличие на сключен между страните спедиционен договор, а оттам е направил и неправилния правен извод, че ищецът има качеството на потребител, съответно е приложил чл. 113 ГПК. В случая липсват доказателства за уговорено и заплатено възнаграждение в полза на дружеството „ЛОГИ СПЕД“ ООД, съгласно чл. 361, ал. 1 от ТЗ. Точно обратното, с представената към исковата молба фактура № BD007783 от 27.05.2021 г. се установява, че ищецът Р.Х. е възложил на дружеството „Америкън ауто транспорт“ (American Auto Transport Inc) да превози лек автомобил Audi Q7 (номер на рама WA1LMAFE3BD007783) от Чикаго до Бургас, за което е заплатил сумата в размер на 1 700 щ.д. Следователно, договор за спедия е сключен между ищеца и дружеството „Америкън ауто транспорт“ и липсват доказателства ответното дружество да е сключвало от свое име за сметка на ищеца договор за превоз на товара. Относно обстоятелството, че „ЛОГИ СПЕД“ ООД няма качеството спедитор е видно и от КОНОСАМЕНТ № 21111214 от 14.06.2021 г., от който се установява, че последващ спедитор на товара е дружеството „Атлантис Експрес“ (Atlantis Express Corp.), а дружеството „ЛОГИ СПЕД“ ООД е посочено като страна за уведомяване; от МОРСКА ТОВАРИТЕЛНИЦА (КОНОСАМЕНТ) за комбиниран превоз на товари - MEDUU0881551 се установява, че превозвач е дружеството Mediterranean Shipping Company S.A. - контейнерна корабна линия; от ТРАНЗИТНА МИТНИЧЕСКА ДЕКЛАРАЦИЯ MRN 21BG00100720314825/ 01.09.2021 г. се установява, че транспортирането на автомобила и 14 колета лични вещи на ищеца се осъществява под покритието на митнически режим транзит, поради заявеното от същия искане за безмитен внос. Видно от същата, Титуляр (гарант) на транзитния режим е дружеството „ТОЙОТА - ТИКСИМ“ ЕООД, ЕИК 112048000, т.е. отговорността за превоза е на това дружество, а не на „ЛОГИ СПЕД“ ООД. От посочените писмени доказателства е видно, че между ищеца и „ЛОГИ СПЕД“ ООД няма сключен спедиционен договор, искът не е потребителски, съответно не може да бъде формиран извод, че ищецът е потребител по смисъла на § 13 т. 1 от ДР на ЗЗП, т.е. не е налице основание за прилагане на подсъдността по чл. 113 от ГПК. В жалбата се твърди още, че от „ЛОГИ СПЕД“ ООД са издадените Збр. фактури, с които са префактурирани част от дължимите такси за „групажен контейнер“ - сторидж, демюрейдж, терминални такси и др., в който контейнер, освен товара на ищеца, са превозвани товари и на други лица, което се установява от представеното по делото Разпределително писмо от 31.08.2021 г. Твърди се още, че претенцията на ищеца ответното дружество да му заплати мито и ДДС за вноса на собствения му автомобил, което е негово задължение по закон е абсурдна. Освобождаването на стоки от заплащане на мито и ДДС е в правомощията на специализирани държавни органи и не е дейност, която попада в рамките на осъществяваната от ответното дружество дейност по занятие, което е още едно доказателство, че искът не е потребителски. Моли да бъде отменено обжалваното определение и бъде уважено

възражението за неподсъдност на делото на РС-Девин и делото бъде изпратено за разглеждане по компетентност на Район съд -Бургас.

В срока по чл.276,ал.1 от ГПК е постъпил отговор на частната жалба от Р. Д. Х. чрез пълномощника му адв.Ст. М., в който оспорва частната жалба като неоснователна. Излагат се доводи за неоснователност на оплакването, че Девинският районен съд не е извършил преценка на всички обстоятелства и доказателства по делото, въз основа на които да обоснове приложението на чл.113 ГПК. Твърди се, че правилно съдът е приел, че ищецът, който е физическо лице, е придобил стоки или е ползвал услуги, въз основа на сключен с ответното дружество спедиционен договор, които не са предназначени за извършване на търговска или професионална дейност, което обуславя и качеството му на „потребител“ по смисъла на § 13, т.1 от ДР на ЗЗП, в който смисъл е Определение № 11033/ 21.12.2021г. по гр.д.№19955/2021г. по описа на РС- Пловдив, с което производството по делото е било прекратено и изпратено по подсъдност на РС-Девин. Посочената в частната жалба разпоредба на чл.2, б.,б" от Директива 93/13/ЕИО на Съвета от 5-ти април 1993 година относно неравноправните клаузи в потребителските договори, е аналогична на разпоредбата на § 13, т.1 от ДР на ЗЗП. Според чл.2, б. „б" от цитираната директива „Потребител“ е всяко физическо лице, което в качеството си на страна по договорите, предмет на настоящата директива, участва поради интереси, които са извън рамките на неговата търговска или професионална дейност.". Ищецът е физическо лице, той не е търговец, нито пък професионалната му дейност е свързана със сключване на сделки, поради което правилно РС-Девин е приел, че ищецът има качеството на „потребител“ по смисъла на закона.Неоснователно е оплакването на жалбоподателя, че по делото няма доказателства, от които да се направи обоснован извод за наличие на сключен между страните спедиционен договор. Ответното дружество е издало три отделни фактури, получател по които е ищецът Р.Х., като във всяка една от тези фактури изрично е отбелязано: „Основание на сделка по ЗДДС: чл.30, ал.1, т.2 от ЗДДС - транспортна услуга". Съгласно посочената разпоредба, озаглавена „Международен транспорт на стоки" облагаема доставка с нулева ставка е превозът на стоки, когато превозът се извършва от територията на трета страна или територия или от територията на островите, образуващи автономните области Азори и Мадейра, до място на територията на страната. Съгласно ал.2 от същата разпоредба за целите на закона спедиторските, куриерските и пощенските услуги, различни от услугите по чл.49, оказвани във връзка с международен транспорт на стоки по ал.1, се приравняват на услуги по международен транспорт на стоки по ал.1, а съгласно чл.30, ал.3 ЗДДС спедиторска услуга по ал.2 е услуга по организиране, осъществяване или обслужване на международен транспорт на стоки по ал.1 и включените в същия дейности по транспортна обработка, митническо оформяне, складиране и застраховане. В издадените от „ЛОГИ СПЕД" ООД фактури са посочени услугите, които са били извършени от дружеството-спедитор, а именно: терминални такси, рентген, митническа проверка, закрепване, деконт, банкова гаранция и транзит, сторич и демюрейч, оценка на автомобила, транспорт и наем,т.е същите са издадени именно във връзка с извършена от ответното дружество спедиторска услуга по смисъла на ЗДДС по сключения с ищеца спедиционен договор. Изцяло неоснователно е твърдението в частната жалба, че от представените с отговора на исковата молба доказателства се установявало, че „ЛОГИ СПЕД" ООД няма качеството „спедитор". От представения като доказателство по делото Коносамент №21111214 от 14.06.2021г. и Морска товарителница за комбиниран превоз на товари с №MEDUU0881551 се установява, че получател на товара на пристанището в град Бургас е именно „ЛОГИ СПЕД" ООД. Следователно именно ответното дружество е поело задължение към ищеца за организиране, осъществяване и обслужване

на международния транспорт, в това число и дейностите по транспортна обработка, митническо оформяне, складиране и застраховане. Моли да бъде потвърдено обжалваното определение като правилно и делото бъде върнато на Девинския районен съд за продължаване на съдопроизводствените действия.

Като взе предвид оплакванията в частната жалба и възраженията в отговора и след преценка на приложените към делото писмени доказателства Въззивният съд счита, че частната жалба е подадена в срок, от надлежна страна, срещу подлежащ на обжалване по реда на чл.121 от ГПК акт, в частта му относно възражението с правно основание чл.119,ал.3 във вр. с чл.113 от ГПК относно неподсъдността на делото на Девинския районен съд.

Разгледана по същество частната жалба е неоснователна по следните съображения:

Основният спорен въпрос е дали ищецът има качеството на потребител и приложима ли е в случая разпоредбата на чл.113 от ГПК.

Въззивният съд счита, че правилно районният съд е приел, че ищецът има качеството на потребител по смисъла на §13,ал.1 от ЗЗП, като физическо лице което е придобило стока или е ползвало услуги, които не са предназначени за извършване на търговска или професионална дейност. Съдът счита за неоснователно оплакването в частната жалба, че между ищеца Р.Х. и ответното дружество „Логи Спед“ ООД не е сключван спедиционен договор, поради което ищецът няма качеството на потребител и по отношение на него е неприложима специалната подсъдност по чл.113 от ГПК.

Съгласно чл.361,ал.1 от ТЗ със спедиционния договор спедиторът се задължава срещу възнаграждение да сключи от свое име за сметка на доверителя договор за превоз на товар, т.е предмет на спедиционния договор е сключването на договор с трети лица за превоз на товар. На спедитора се възлага да организира превоза на товара, като често в практиката спедиторът поема да извърши и редица други дейности, обслужващи превоза на товара, като натоварване и разтоварване, съхранение на товара, опаковането му, оформянето на митническите и други формалности и т.н. Спедиционното правоотношение не може да приключи преди спедиторът да се отчете на доверителя и да му даде сметка за изпълнение на поръчката и за изразходваните средства. Ако в местоназначението товарът е получен от спедитора, той трябва да го предаде на доверителя, а последният е длъжен да заплати на спедитора направените от него разноски, които могат да бъдат за мерене и теглене, за товаро-разтоварителни работи, за съхранение на товара, за митнически, санитарни и други административни формалности. Доверителят е длъжен да възстанови на спедитора и заплатеното от последния навло, както и начислените допълнителни превозни такси.

В случая не е спорно, че ищецът е възложил на „Американ Ауто транспорт“ да превози процесния лек автомобил AUDI Q7 (с номер на рама: WA1LMAFF3BD007783) от Чикаго до Бургас, за което е заплатил 1 700 долара, видно от Фактура № BD007783. Не е спорно също, че ищецът като износител на посочения лек автомобил AUDI Q7 и 14 броя пакети негови лични вещи е възложил на спедитора „Атлантик Експрес Корп.“ да ги изпрати от Чикаго, където са получени от превозвача „Ем Ес Си Мария Елена“ /125Е до Пристанище за товарене -Ню Йорк с място за доставка Пристанище-Бургас, видно от Коносамент № 21111214/14.06.2021г. Като страна за уведомяване(посредник на получателя) в Коносамента е посочено ответното дружество „Логи Спед“ ООД. Превозът на товара по море е осъществен от контейнерна корабна линия „Медитъренийн Шипинг къмпани С . А.“, като от Коносамент (Морска товарителница) №

MEDUU0081551 е видно, че изпращач е „Атлантик Експрес Корп.“, а получател е „Логи Спед“ ООД “. Морската товарителница се използва често между морската линия и нейният клиент-спедитор, за да не се усложнява работния процес и когато морската линия позволява на получателя да вземе контейнера, за който е издадена морската товарителница, се нарича експресно обслужване. В случая, както се твърди от жалбоподателя превоза на товара е осъществен в „групажен контейнер“, съдържащ товари на различни лица. Получателят по Морска товарителница № MEDUU0081551 спедиторът „Логи Спед“ ООД е изготвил разпределително писмо, с което е посочил получателите на различните товари в групажния контейнер по посочената морска товарителница, между които е и ищеца Р.Х., като получател на лек автомобил AUDI Q7 с описаната рама и лични вещи. Превозвачът „Ем Ес Си България“ ООД е издал на „Логи Спед“ ООД 7 броя фактури, приложени по делото за заплащане на различни такси- оглед(почистване на кантейнера), документация, терминални такси, сторидж и демюрейдж. Посочените заплатени от „Логи Спед“ ООД такси са префактурирани, като са издадени три броя фактури с получател ищецът Р. Д. Х., а именно фактури № 4142/01.09.2021г. № 4204/09.09.2021г. и № 4275/27.09.2021г. , в които изрично е посочено като основание за сделката чл.30,ал.1,т.2 от ЗДДС-транспортна сделка, а съгласно ал.2 от чл.30 от ЗДДС за целите на закона спедиторските услуги са приравнени на услугите по международен транспорт на стоки, а съгласно ал.3 от същата норма спедиторска услуга по ал.2 е услугата по организиране, осъществяване или обслужване на международен транспорт на стоки по ал.1 и включените в същия дейности по транспортна обработка, митническо оформяне, складиране и застраховане.

Следователно от изложеното е видно, че между ищецът и ответното дружество е бил сключен спедиционен договор. В пристанище Бургас товарът е получен от спедитора „Логи Спед“ ООД от него за заплатени допълнителните превозни такси и са оформени митническите документи. Спедиторът се е отчел на доверителя си като е префактурирал направените от него разноски, поради което с оглед изложеното ищецът има качеството на потребител по сключения с ответното дружество спедиционен договори с оглед на обстоятелството, че настоящият адрес на ищеца е в с.Барутин, община Доспат, правилно районният съд е отхвърлил възражението за неподсъдност на делото на Девинския районен съд и в тази му обжалвана част Определение № 56/17.03.2022г. по гр.д.№ 15/2022г. следва да бъде потвърдено.

Мотивиран от горното Смолянският окръжен съд

ОПРЕДЕЛИ:

ПОТВЪРЖДАВА Определение № 56/17.03.2022г., постановено по гр.д.№ 15/2022г. по описа на Девинския районен съд, в частта му, с която е оставено без уважение възражението на ответника „Логи Спед“ ООД гр.Бургас с правно основание чл.119,ал.3 от ГПК за неподсъдност на делото на Девинския районен съд.

ОПРЕДЕЛЕНИЕТО подлежи на обжалване с частна жалба в едноседмичен срок от връчване на съобщението пред ВКС.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____